

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

1FI100 Idéhistoria, filosofi och samhällsteori, 30 högskolepoäng
History of Ideas, Philosophy and Social Theory, 30 credits

Ämnesgrupp

Filosofi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-12-10

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B (Områdesbehörighet 2 med undantag från Aktuellt språk C-språk kurs B/steg 3).

Förväntade studieresultat

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för grundläggande drag i det vetenskapliga tänkandets historia
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- grunderna i begrepps- och argumentationsanalys
- redogöra för grundläggande insikter i vetenskapsfilosofi och värdeteori
- redovisa vissa insikter i centrala och aktuella tillämpningar av dessa teorimoment
- visa förmåga med avseende på elementär kritisk prövning av påståendens empiriska, logiska, eller normativa giltighet
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 3 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- grunderna i källkritik och samhällsvetenskaplig metod
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Delkurs 4 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för grundläggande insikter i samspelet mellan normativ samhällsfilosofi och politiskt handlande och utveckling
- visa förmåga med avseende på muntlig och skriftlig argumentation i normativ samhällsfilosofi
- identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och av att utveckla sin kompetens.

Innehåll

Kursen innehåller fyra delkurser.

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Denna delkurs presenterar en introduktion till och en översikt över det vetenskapliga tänkandets historia.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Delkursen presenterar filosofiska begrepp och teorier som är relevanta för vetenskaplig förståelse i allmänhet och normativa resonemang om människa och samhälle i synnerhet. En introduktion till begreppsanalys och slutledningslära ges, liksom övergripande resonemang kring förhållandet mellan verklighet och teori om verkligheten. Resonemang och teorier inom normativ etik presenteras.

Delkurs 3 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Delkursen ger grundläggande kunskaper i metod och källkritik. Studenten tränas i formulering och precisering av vetenskapliga frågeställningar, och i att överväga val av metod i relation till forskningssyfte. I samband med detta uppmärksammas också betydelsen av hur teorier kommer till nytta i empiriska studier. Delkursen ger en första orientering i såväl kvalitativa som kvantitativa metoder. Kursen illustrerar även hur källkritik är väsentlig i samhällsvetenskaplig metod. Övningar i användning och tolkning av olika slag av källmaterial ingår i kursen. Därtill läggs stor vikt vid betydelsen av språklig precision och klarhet. Kursen är förberedande för metodutbildning på högre nivåer.

Delkurs 4 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar centrala samhällsfilosofiska problem rörande människovärde, frihet, rättigheter och mänsklig utveckling. Samspelet mellan politisk-filosofiska antaganden och politiskt handlande tas upp, med tonvikt på vissa av 1900-talets stora humanitära katastrofer.

Undervisningsformer

Undervisningen genomförs i form av föreläsningar och seminarier. Obligatorisk närvaro kan förekomma på vissa moment och anges i så fall av kursgivande lärare.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Examinationsformerna utgörs av skriftliga tentamina och inlämningsuppgifter. För godkänt resultat krävs även aktivt och välförberett deltagande i seminarier.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstid) och antal tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 hp

Eriksson, Gunnar & Frängsmyr, Tore (2004 eller senare). *Idéhistoriens huvudlinjer: Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt*. 4 rev. uppl. Stockholm: Wahlström & Widstrand. 247 s. ISBN: 91-46-21086-5.

Herbert, Anna & Bergstedt, Bosse (2008). *Kunskapen och språket: Om pedagogiken, texten och hjärnan*. Stockholm: Liber. Utdrag, 27 s. ISBN: 978-91-47-08406-7. Tillhandahålles av institutionen.

Idéhistorisk läsebok: Texter och bilder ur den västerländska tankens historia under 3000 år. (1982). Stockholm: Gidlund. Utdrag, ca 130 s. ISBN: 91-7021-398-4 (Band 1) & ISBN: 91-7021-399-2 (Band 2). Tillhandahålles av institutionen.

Molander, Joakim (2003). *Vetenskapsteoretiska grunder: Historia och begrepp*. Lund: Studentlitteratur. 182 s. ISBN: 91-44-02690-0.

Wollstonecraft, Mary A. (1792). *Vindication of the Rights of Woman*. London: J. Johnson & Boston: Peter Edes. Elektronisk resurs: www.bartleby.com/144/. Utdrag, ca 155 s.

Utöver detta tillkommer aktuella artiklar, ca 50 s.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 hp

Driver, Julia (2007). *Ethics: The Fundamentals*. Malden, Mass: Blackwell Publishing. 186 s. ISBN: 1405111542.

Hospers, John (1997). *An Introduction to Philosophical Analysis*. London: Routledge. 282 s. ISBN: 0415157935.

Tersman, Folke (2001). *Fem filosofiska frågor*. Stockholm: Wahlström & Widstrand. 159 s. ISBN: 9146202781.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 hp

Ekman, Stig m.fl. (red.)(1993). *Metodövningar i historia 1*. Lund: Studentlitteratur. 200 s. ISBN: 91-44-37741-X.

Florén, Anders & Ågren, Henrik (1998 eller senare). *Historiska undersökningar: Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt*. Lund: Studentlitteratur. 164 s. ISBN: 91-44-04513-1.

Thurén, Torsten (Senaste upplagan). *Källkritik*. Stockholm: Liber. 208 s. ISBN: 91-47-05293-7.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Människa, samhälle och filosofi 7,5 hp

Egonsson, Dan (1999). *Filosofiska essäer om människovärde*. Nora: Nya Doxa. Urval, 189 s. ISBN: 9157803196.

Glover, Jonathan (2001). *Humanity: A Moral History of the Twentieth Century*. London: Pimlico. Urval, 451 s. ISBN: 0712665412.

Mill, John Stuart (2002). *On Liberty*; finns på svenska som *Om friheten*. Stockholm: Natur och Kultur. 125 s. ISBN: 9127020118.

Sen, Amartya (2002). *Development as Freedom*; finns på svenska som *Utveckling*

som frihet. Göteborg: Daidalos. 422 s. (Urval.) ISBN: 9171731512.